

> Retouradres Postbus 30155. 9700 LG Groningen

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. mevrouw mr. A. Oppers (DGPV)
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Contact

Accountmanager:

[Redacted]

Uw brief van

23 april 2020

Uw kenmerk

Onze referentie

[Redacted]

Bijlagen

1

Datum 19-6-2029

Betreft Uitvoeringstoets wetsvoorstel uitbreiding bestuurlijke instrumentarium.

Geachte mevrouw Oppers,

In uw brief van 23 april (ontvangen 14 mei) heeft u DUO gevraagd een uitvoeringstoets uit te voeren op het wetsvoorstel uitbreiding bestuurlijk instrumentarium. De uitvoeringstoets is iets verlaat, maar uw medewerkers konden wel over een concept beschikken.

Conclusie

DUO acht het wetsvoorstel zeker uitvoerbaar. Sanctietrajecten zijn daarentegen arbeidsintensief. Dit wetsvoorstel betekent dat DUO in voorkomend geval extra handmatige werkzaamheden moet verrichten, omdat dit ingrijpt in het reguliere productieproces. In het kader van sanctioneren moet de bekostiging worden beëindigd, ingehouden dan wel opgeschort of het recht om te examineren of diplomeren wordt ontnomen. Er kan in de toekomst door deze voorstellen vaker sprake zijn van een aanwijzing en mogelijk wordt zelfs een spoedaanwijzing gegeven. Uitvoering van sanctiemaatregelen zijn voor DUO zoals gezegd bewerkelijk en er is een risico op fouten, omdat het handmatig moet worden verwerkt. Gezien het gewicht van de extra maatregelen zal dit proces met zorgvuldige afstemming tussen DUO, de inspectie en OCW moeten gebeuren. Hierbij zijn diverse actoren betrokken en een regisseur is bij dit soort bestuurlijke zaken gewenst. DUO denkt dan aan OCW in de rol van regisseur. Afhankelijk van de frequentie van de toepassing van de maatregelen zal hiervoor bij DUO de benodigde capaciteit moeten worden vrijgemaakt. DUO zal dit voor u monitoren en denkt dit te kunnen accommoderen binnen de going concern.

Inhoud van het wetsvoorstel

Doel van het wetsvoorstel is het uitbreiden van het instrumentarium van de minister, waarmee deze kan ingrijpen, als er sprake is van wanbeheer. Daartoe wordt het begrip 'wanbeheer' nader ingevuld/aangevuld, wordt het instrument 'spoedaanwijzing' toegevoegd en wordt het mogelijk om bekostiging in te houden dan wel op te schorten bij het niet opvolgen van een aanwijzing of een spoedaanwijzing. Om sneller te kunnen acteren worden de termijnen voor het

opstellen en publiceren van een inspectierapport verkort. Een uitvloeisel van de maatregelen kan tevens zijn dat de bekostiging wordt stopgezet of de school wordt zelfs opgeheven bij het niet opvolgen van een aanwijzing, of bij wanbeheer.

Aanwijzing

Er is een aanvulling/toevoeging van wat onder wanbeheer wordt verstaan. De toevoeging luidt: onder wanbeheer wordt na invoering van dit wetsvoorstel ook verstaan de ernstige nalatigheid om maatregelen te treffen die noodzakelijk zijn voor de deugdelijke afsluiting van het onderwijs (examen) of ernstig of langdurig tekortschieten in de naleving van de burgerschapsopdracht of de zorgplicht voor de veiligheid binnen een school.

Spoedaanwijzing

Aan het instrumentarium is de spoedaanwijzing toegevoegd. Dit is om nog sneller te kunnen ingrijpen bij spoedeisende kwesties. Echter in de eis is opgenomen dat er een inspectierapport aan de beslissing vooraf gaat. Dat stelt nog meer eisen aan een goede regie denkt DUO.

DUO wil in deze wellicht ten overvloede nog opmerken dat DUO als schuldeiser achteraan in de rij staat, in het verleden heeft dit ertoe geleid dat vorderingen helaas afgeschreven moesten worden. DUO vraagt in deze daarom ook aandacht voor het tijdig opleveren van financiële gegevens door inspectie, omdat DUO daarover niet vanzelf beschikt. DUO beschikt normaal gesproken alleen over ingezonden jaarstukken.

Doordat een spoedaanwijzing ook gegeven kan worden bij een redelijk vermoeden van wanbeheer, heeft de minister tevens het recht om de bekostiging in te houden of op te schorten bij het niet opvolgen een zware sanctie. Deze maatregel moet goed met DUO worden afgestemd, want ook dit wijkt af van het reguliere bekostigingsproces en maakt inbreuk op de wettelijke bekostigingsaanspraken van het bevoegd gezag. De maatregel is bovendien onomkeerbaar.

Verder vraagt DUO om het onderscheid tussen een spoedaanwijzing en een gewone aanwijzing iets scherper toe te lichten. De spoedaanwijzing geldt voor 6 maanden met een mogelijke verlenging van nogmaals 6 maanden.

Verscherping termijnen binnen onderwijstoezicht

Voor artikel 21 van de WOT wordt de volgende wijziging voorgesteld: het verkorten van de tijd voordat het rapport van de Inspecteur van onderwijs wordt gepubliceerd, terug te brengen van vijf naar drie weken (lid 1), en als uit het inspectierapport blijkt dat er sprake is van wanbeheer of een redelijk vermoeden van wanbeheer, kan dit eerder plaatsvinden (lid 2). Met deze verkorting is sneller ingrijpen met een aanwijzing mogelijk.

DUO heeft begrip voor de maatregel. Er is, zoals eerder gesteld, veel gezamenlijke zorgvuldigheid nodig om het risico van een bezwaar te voorkomen.

Bekostigingsmaatregel

Aan de bestaande mogelijkheid om de bekostiging te beëindigen bij zeer zwak onderwijs, wordt de beëindiging van de bekostiging toegevoegd in situaties waarin er sprake is van een structurele strijd met de burgerschapsopdracht of de veiligheid binnen een school. Dit wijkt eveneens af van de reguliere bekostiging en zelfs tot stopzetting van de bekostiging. De mogelijkheid is aanwezig dat dit tot een bezwaar leidt.

Reactie Inspectie van het Onderwijs en Accountantsdienst Rijk

In het kader van het geïntegreerde toezicht is deze uitvoeringstoets ook uitgezet bij de Inspectie en de ADR. De reacties van deze organisaties zijn als bijlage bij deze toets gevoegd.

Consequenties voor DUO

Gevolgen voor de bekostiging van de onderwijsinstelling.

1. Bekostiging kan op grond van een –redelijk- vermoeden worden opgeschort, ingehouden of beëindigd. Bekostiging kan niet op grond van een spoedaanwijzing worden beëindigd (het wordt namelijk niet in 109a genoemd).
2. Het is mogelijk dat er, zeker tegen een spoedaanwijzing, bezwaar en beroep zal worden ingesteld door het bevoegd gezag. De gevolgen van een ingrijpen middels een spoedaanwijzing zijn betekenisvol en er bestaat altijd een geringe kans dat het door een rechter wordt teruggedraaid.
3. DUO acht het kunnen nemen van ingrijpende maatregelen (bekostiging geheel of gedeeltelijk inhouden) waardoor het voortbestaan van een school in gevaar komt op basis van een –redelijk- vermoeden, net als voorheen, kwetsbaar. Het al dan niet tijdelijk stopzetten is zorgelijk voor de continuïteit en het voortbestaan van de instelling. Dat is natuurlijk bekend, maar het feit dat er op basis van (een redelijk) vermoeden een spoedaanwijzing kan worden gegeven lijkt op gespannen voet te staan met de rechtszekerheid en andere algemene beginselen van behoorlijk bestuur.
4. Bij een gegeven spoedaanwijzing kan de bekostiging gedeeltelijk worden opgeschort of ingehouden. Als later blijkt, na een gang naar de rechter, dat de spoedaanwijzing niet terecht is gegeven, dan kan een ingehouden bekostiging niet meer alsnog worden toegekend/ uitbetaald. Bij een inhouding heeft het bevoegd geen aanspraak meer.
5. Schorsen examinering of diplomering MBO of van de accreditatie bij het HO: Het is DUO nog niet duidelijk wat de gevolgen voor de studenten zijn.

Recapitulerend de gevolgen voor het bekostigingsproces van DUO:

1. Het stopzetten van bekostiging, als gevolg van een aanwijzing, indien er sprake is van een situatie als bedoeld in 23a lid 1 of 103g lid 2 onder f, is een handmatig proces. Dit levert een kans op menselijke fouten.
2. Het opschorten, inhouden of beëindigen van bekostiging of wanneer er een opleiding/examenbevoegdheid geschorst of beëindigd wordt levert extra handelingen op voor DUO. Er zullen tevens duidelijke procesafspraken gemaakt moeten worden, waarbij duidelijke termijnen worden afgesproken. DUO moet tijdig weten wanneer de bekostiging ingehouden moet worden of diploma's niet bekostigd kunnen worden.

De mogelijkheid tot het schorsen van het recht op examineren of diplomeren zal van invloed zijn op de processen bij Voorzieningenplanning. Er zijn hier ook nog een paar vragen. Wat zijn bijvoorbeeld de benodigde procesafspraken wanneer een schorsing ongedaan wordt gemaakt. Hoe snel kan alles worden doorgevoerd? Daarover moet DUO nog met OCW in gesprek.

In de bijlage van deze brief zijn alle opmerkingen en vragen van DUO opgenomen. Ik verwijs u daar korthedshalve naar.

Uitvoeringskosten

De werkzaamheden van dit wetsvoorstel worden door DUO geacommodeerd in de going concern en gemonitord. Indien het instrument van monitoring vaker wordt toegepast kan dit evenwel leiden tot een structurele toename van de werkzaamheden, in dat geval zal DUO contact opnemen.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
De directeur generaal van de Dienst Uitvoering Onderwijs

Bijlage

DUO Opmerkingen bij artikelen:

Onderdeel MBO

Punt 1

Artikel 6.1.5.

3. Voordat Onze Minister **een beschikking neemt** op grond van artikel 6.1.4, eerste lid,.....
Voorkeur een besluit neemt.

Punt 2

Artikel 6.2.3, eerste lid, komt te luiden:

1. Voordat Onze Minister **een beschikking neemt** op grond van artikel 6.2.2, eerste lid, onder a,
Voorkeur een besluit neemt.

Punt 3

Artikel 6.2.3c. Schorsing examinering of diplomering bij ernstig vermoeden dat de waarde van diploma's en certificaten in het geding is

Kan je een recht op examinering geheel of gedeeltelijk schorsen? En hoe dan? Het kan voor ten hoogste 6 maanden geschorst worden en het kan eenmalig met ten hoogste 6 maanden verlengd worden.
Wat zijn de consequenties voor de betreffende studenten als dit plaats zou vinden?

Punt 4

Artikel 9.1.4a 3^e lid ontbreekt.

In de aanwijzing geeft Onze Minister met redenen omkleed aan op welke punten sprake is van wanbeheer alsmede de in verband daarmee te nemen maatregelen
Volgens mij moet een aanwijzing bij zo'n zware maatregel onderbouwd worden. Waarom wordt hier nu van afgezien?

Artikel 9.1.4b. Spoedaanwijzing

Er zit 1 fout in het wetgevingsdeel. Op blz 10 bij 9.1.4.b lid 1 b staat een verwijzing naar een verkeerd artikel (103g ipv 9.1.4a).

Punt 5

Onderstaande wordt ingevoegd (=nieuw) staat er nu niet in.

Artikel 11.1a. Commissie van advies uitingen maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef?

Onderdeel HO

Punt 1

Artikel 10.3e

3^e lid ontbreekt: In de aanwijzing geeft Onze Minister met redenen omkleed aan op welke punten sprake is van wanbeheer alsmede de in verband daarmee te nemen maatregelen.

Moet de aanwijzing niet meer met redenen omkleed zijn als er sprake is van wanbeheer? Volgens mij is onze Minister dit verplicht.

Punt 2

Artikel 11.7a

3^e lid ontbreekt

In de aanwijzing geeft Onze Minister met redenen omkleed aan op welke punten sprake is van wanbeheer alsmede de in verband daarmee te nemen maatregelen.

Volgens mij moet een aanwijzing bij zo'n zware maatregel onderbouwd worden. Waarom wordt hier nu van afgezien?

Ik snap dat bij de spoedaanwijzing de procedure net iets anders verloopt.

Onderdeel MBO BES

Punt 1

Artikel 6.2.2 wordt als volgt gewijzigd:

4. Voordat Onze Minister een **beschikking neemt** op grond van het tweede lid, onderdeel a,

5. Voordat Onze Minister **een beschikking neemt** op grond van het tweede lid, onderdeel b,

Voorkeur: een besluit neemt.

Punt 2**Artikel 6.2.3 wordt als volgt gewijzigd:**

Voordat Onze Minister **een beschikking neemt** op grond van artikel 6.2.1, tweede lid,

3. Voordat Onze Minister **een beschikking neemt** op grond van artikel 6.2.1, tweede lid,

Voorkeur: een besluit neemt.

Punt 3**Artikel 6.2.6. Schorsing examinering of diplomering bij ernstig vermoeden dat de waarde van diploma's en certificaten in het geding is bij niet bekostigde opleidingen**

Zelfde opmerking als bij het MBO.

(Kan je een recht op examinering geheel of gedeeltelijk schorsen? En hoe dan? Het kan voor ten hoogste 6 maanden geschorst worden en het kan eenmalig met ten hoogste 6 maanden verlengd worden.

Wat zijn de consequenties voor de betreffende studenten als dit plaats zou vinden?)

Punt 4**Artikel 10.1**

Het 4^e lid ontbreekt

In de aanwijzing geeft Onze Minister met redenen omkleed aan op welke punten sprake is van wanbeheer alsmede de in verband daarmee te nemen maatregelen

Zie eerder gemaakte opmerkingen.

Reactie ADR

Wij hebben de "Uitvoeringstoets wetsvoorstel uitbreiding bestuurlijk instrumentarium" doorgenomen en hebben hierbij 1 vraag:

In de memorie van toelichting staat onder punt 12 blz. 37 dat m.u.v. het mbo (beperkte incidentele kosten) geen financiële gevolgen zijn voor het Rijk.

Bij deze HH-toets zal dit wel zo zijn maar wie draait er bijvoorbeeld bij faillissementen als gevolg van financieel wanbeheer op voor de financiële gevolgen (het bevoegd gezag?).

Voor het overige hebben wij geen opmerkingen.

Reactie Inspectie van het onderwijs**Ten aanzien van nalevingsaspecten**

- Artikel 6.2.3c, derde lid, van de WEB gaat over het verlengen van de termijn van de opschorting van de examenlicentie wegens 'zwaarwegende redenen'. Moet dit nog in de MvT worden toegelicht?
- Over artikel 11.1 WEB:
 - Opsplitsen in twee delen, een formeel deel over de commissie en een materieel deel over de taken?
 - Pas uit de MvT blijkt de grens tussen de adviescommissie en de inspectie, namelijk uitingen binnen en buiten het onderwijs. Dit ook graag opnemen in de wettekst.
- Artikel 1.3.10 geldt voor bekostigde mbo-scholen volgens de MvT (pagina 44: "Artikel IV, onderdeel B (artikel 1.3.10 Wet educatie en beroepsonderwijs)). Voorgesteld wordt om een plicht tot het bevorderen van het maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef op te nemen in de WEB. De plicht, gericht aan de bekostigde mbo-scholen, is vergelijkbaar met de plicht neergelegd in artikel 1.3, vijfde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW)".

Uit de wettekst van 11.1a, eerste lid, blijkt dat het ook voor nbi's geldt. Dit blijkt ook uit de wettekst van 6.2.2 vierde lid, waarmee het van toepassing is op onbekostigd mbo, namelijk de derde leerweg. Ook wordt het toegevoegd aan artikel 1.4.1 van de WEB, dat geldt ook voor nbi's. Dit zou met elkaar in overeenstemming moeten worden gebracht.

- Is het toezicht op de commissie bedoeld in 11.1a WEB geregeld?
- Als het óók voor nbi's via 1.4.1 WEB geldt, dan zou ook de beleidsregel met daarin de aanvraagprocedure moeten worden aangepast. MAAR: het gaat om uitingen buiten de beroepsopleiding; van de inspectie wordt desondanks verwacht dat dit wordt getoetst voordat een nieuwe nbi tot het stelsel wordt toegelaten. Dit is des te opvallender tegen de achtergrond van de volgende passage in de MvT op pagina 36: *"Om dergelijke uitingen te kunnen beoordelen is een juridische afweging nodig, die raakt aan een weging van (verscheidene) grondrechten. De deskundigheid van een commissie van advies is daarom passender dan het toezicht door de inspectie op dit niveau."*
- "Artikel 6.2.2 vierde lid (nieuw) wordt zo gewijzigd dat ook de diploma-erkenning van een mbo-school in de derde leerweg kan worden beëindigd, indien de school (of zijn vertegenwoordigers) de plicht, genoemd in artikel 1.3.10, schendt." → de formulering klopt niet. De licentie gaat niet per school (instelling), maar per opleiding.
- In 6.1.4 sub b WEB wordt 'dan wel' geschrapt. Dit moet dan worden vervangen door 'of', om zo te verduidelijken dat het blijft gaan om een alternatieve opsomming.
- Uit het nieuwe 6.2.2 derde lid, WEB, blijkt dat het de bedoeling is dat de onderwijslicentie voor alle beroepsopleidingen van de instelling kan worden ontnomen. Dit is in tegenspraak met het eerste lid, waarin staat dat het recht van óf de bol óf de bbl kan worden ontnomen. Dit houdt in dat moet worden gemotiveerd wanneer beide leerwegen worden ingetrokken. Optie: een apart artikel van maken. En dan ook aanpassen voor bekostigde instellingen.
- Artikel 21, tweede lid, Wot, zegt dat inspectierapporten bij uitzondering eerder openbaar kunnen worden gemaakt indien uit een inspectierapport volgt dat er sprake is van (redelijk vermoeden van) wanbeheer. Het kan ook voorkomen dat de inspectie wanbeheer niet in het rapport constateert, maar dat M zelf die conclusie trekt op basis van het rapport van de inspectie. Is voldoende duidelijk dat deze situatie ook onder artikel 21, tweede lid, Wot valt?
- Pagina 42: *"Als gezegd, kan tijdens de looptijd van de spoedaanwijzing een (vervolg)onderzoek worden ingesteld naar de vraag of sprake is van wanbeheer. Een dergelijk (vervolg)onderzoek zal niet steeds noodzakelijk zijn. Zo kan blijken dat het bevoegd gezag, vanwege de prikkel van de spoedaanwijzing, zelf maatregelen neemt waardoor de zorgen over de aanwezigheid van het wanbeheer worden weggenomen".* Als de zorgen zijn weggenomen, zou dat moeten betekenen dat is hersteld en moet het formeel worden afgesloten. Als is bedoeld dat inmiddels minder zorgen zijn omdat het bevoegd gezag maatregelen neemt, zou dat moeten worden opgeschreven. Er is dan nog niet hersteld, maar nader onderzoek is ook niet nodig.

Ten aanzien van uitvoerbaarheidsaspecten

- De aanwijstermijnen van zes maanden en de eenmalige verlenging van zes maanden in de zogenoemde spoedaanwijzingsartikelen zijn bijzonder kort. Het is de vraag of dit voor de inspectie uitvoerbaar of haalbaar is.
- Over de artikelen met betrekking tot de aanwijzing in relatie tot financieel voordeel (103 sub d WVO): Als je naar deze bepaling kijkt, dan vallen WNT-overtredingen onder deze omschrijving. WNT-overtredingen zijn in feite overeenkomsten tussen bestuurders aan de ene kant en toezichthouders (als vertegenwoordigers van onderwijsinstelling) aan de andere kant die per definitie de strekking hebben om financieel voordeel te behalen ten gunste van de bestuurders. Betekent dit dat de WNT-overtreding op twee manieren gesanctioneerd kan worden? Namelijk: opleggen van een WNT-sanctie+ geven van een bestuurlijke aanwijzing. Dat lijkt ons onwenselijk.
- Over het voorstel dat een bestuur bij een rapport op basis waarvan een spoedaanwijzing wordt gegeven 'zeer snel' een zienswijze moet kunnen indienen: wat is zeer snel? En wat als het bestuur aangeeft meer tijd nodig te hebben? Awb-termijnen gelden niet.
- Over de zorgplicht omtrent het burgerschapsonderwijs in het artikel over de aanwijzing: in de toelichting op pagina 44 kan worden afgeleid dat het om zeer ernstige gevallen moet gaan voordat

er wanbeheer kan worden geconstateerd. Maar eerder in de toelichting wordt gesproken over de zorgplicht t.a.v. burgerschapsvorming. Welke van de twee is beoogd, is onduidelijk. Dit heeft behoefte aan verduidelijking.

- Over het 'vormvrije' rapport van de inspectie: dit klopt waar het gaat om bijvoorbeeld de lengte van het rapport, maar er zitten wel degelijk wettelijke vereisten aan, bijvoorbeeld dat het schriftelijk moet. Dit heeft behoefte aan verduidelijking.

Ten aanzien van uitvoerbaarheidsaspecten specifiek m.b.t. capaciteit

- Geen opmerkingen

Ten aanzien van rechtmatigheidsaspecten

- Verhouding spoedaanwijzing en aanwijzing: Bij spoedaanwijzing gaat het over een lichtere bewijsmaatstaf, onverwijld spoed en versoepelde termijnen. Vanwege deze versoepeling bestaat het risico dat te snel wordt gegrepen naar de spoedaanwijzing, terwijl dit niet de bedoeling is.
- In het begrip wanbeheer is een financiële oorzaak niet genoemd. Dit kan worden toegevoegd. Want naast zelfverrijking (= onrechtmatig) kan financieel wanbeleid de continuïteit van de instelling bedreigen door onbesuisde uitgaven aan bijvoorbeeld publiek-private activiteiten of overmatig groot vastgoed, geen beheersing/aanpak bronnen van overmatige uitgaven zoals te hoge personeelslasten wegens te hoog ziekteverzuim e.d.

Eventueel overig commentaar

- Het wetsvoorstel hanteert open normen; bijvoorbeeld waar het gaat om onrechtvaardige verrijking door het bevoegd gezag. Het risico is dat de inspectie in (ongewenste) discussies over redelijkheid en billijkheid verzeild raakt.
- In geval van redelijke vermoedens; komt de bewijslast dan (teveel) bij de inspectie te liggen? Met andere woorden: indien er vermoedens zijn, is het dan aan de inspectie om daar op grond van onderzoek bewijs voor te leveren?
- Er lijkt een tegenstrijdigheid te zitten in de toelichting; er zal toch grondig bewijs aan een (spoed)aanwijzing ten grondslag moeten liggen. Tegelijkertijd wordt gevraagd om daar summier over te rapporteren.
- Onderscheid tussen de termijn van de (spoed)aanwijzing en de termijn waarbinnen het bevoegd gezag de aanwijzing moet opvolgen is onduidelijk. Dit heeft behoefte aan verheldering.
- In de MvT wordt geen aandacht gegeven aan de samenwerkingsverbanden. Voorstel is een alinea op te nemen waarin de specifieke gevolgen voor de samenwerkingsverbanden worden gemarkeerd.
- Op de eerste pagina van de MvT wordt toegelicht dat in het mbo en ho de 'raad van toezicht' wordt gebruikt als adressant van de aanwijzing. Voor mbo wordt dit echter aangepast.
- Pagina 7, over de wijziging van artikel 6.1.4a WEB: de adviescommissie macrodoelmatigheid wordt nergens in de WEB gedefinieerd.
- Bij de artikelsgewijze toelichting, pagina 39, onder het kopje *afsluiting onderwijs (tweede lid, onder b)*: voorstel is om ook speciaal onderwijs toe te voegen aan de zin die gaat over primair onderwijs.
- Pagina 21 MvT: suggestie is om bij de tekst over het ultimatum remedium aan te sluiten bij wat er al eerder in de wetgeschiedenis over is geschreven.
- Pagina 21 MvT: de herstelopdracht van de inspectie staat in het rijtje van maatregelen, dat is niet zo.
- Pagina 24, laatste zin eerste alinea, MvT: "In deze gevallen gaat het geven van een 'reguliere' aanwijzing te langzaam vanwege de formele vereisten die hieraan zijn gesteld en de termijnen die in de procedure zijn opgenomen". Ons voorstel is om vanuit belang studenten/leerlingen te redeneren, dat zij baat hebben bij snel optreden.

- Pagina 25 MvT, over het niet eerbiedigen van de basiswaarden van de democratie: Is het het bevoegd gezag dat niet eerbiedigt? Of is het bevoegd gezag verantwoordelijk voor de situatie binnen de school/scholen waarin de basiswaarden en grondrechten niet worden geëerbiedigd?
- Pagina 25 MvT: tweede alinea begint over de cases genoemd in de Kamerbrieven: Moeten we het zo eng interpreteren of moet het ook toepasbaar zijn in andere gevallen?
- Pagina 27 MvT, de alinea over onderdeel c: er staat dat er structurele strijd met de burgerschapsopdracht moet zijn, betekent 'structureel' hier 'voor langere tijd'? En wat is bedoeld met de volgende passage: "Toepassing is alleen mogelijk wanneer een aanwijzing wegens wanbeheer op de verruimde grond "ernstig of langdurig verwaarlozen van de zorg voor de burgerschapsopdracht of de veiligheid" geen uitkomst biedt." Gaat het hier om uitkomst in de zin van herstel?
- Pagina 29 MvT: "dient de inspectie bij een redelijk vermoeden eerst nog op basis van nader onderzoek vast te stellen dat er sprake is van daadwerkelijk wanbeheer." Wanbeheer kan ook door M worden vastgesteld op basis van een inspectierapport. Voorstel voor aangepaste tekst: "dient eerst nog te worden vastgesteld dat er sprake is van daadwerkelijk wanbeheer op basis van nader onderzoek door de inspectie".
- Pagina 30 MvT: "Ook zou het nader onderzoek kunnen leiden tot een andere interventie." Verduidelijking behoeft welke interventie hiermee wordt bedoeld.
- Pagina 31 MvT: "Ook kan de schorsing worden ingezet wanneer er een groot risico wordt gezien van het uitreiken van diploma's die niet aan alle voorwaarden voldoen tussen het moment waarop bij heronderzoek wordt geconstateerd dat er opnieuw tekortkomingen zijn en de definitieve intrekking van de diploma-erkenning." Er moet worden opgepast voor onevenredige benadeling van nbi's door deze passage, want voor bekostigde instellingen kunnen we niet schorsen in dit soort gevallen. Dus eigenlijk zou het beperkt moeten zijn tot situaties waarin we bij bekostigde instellingen een spoedaanwijzing zouden opleggen. Dit behoeft verheldering in de toelichting.
- Pagina 32 MvT: "Openbaarmaking na vaststelling van het rapport zal dan zo snel als nodig is plaatsvinden", niet de redelijkheid hier uit het oog verliezen.
- Termen zienswijze op rapport en reactie op conceptrapport worden soms door elkaar gebruikt. Zie bijvoorbeeld op pagina 43.
- Pagina 43, Artikel I, onderdeel D, artikel III, onderdeel D (artikelen 164b Wpo, 109a Wvo), tweede alinea die begint met 'Dit is een ultimum remedium': WEC dient hier te worden toegevoegd.
- Over de nieuwe regels die gelden voor het mbo (commissie mvb) → dit geldt dan niet meer voor de Gwendoline van Putten-school en het Saba Comprehensive School? Gezien het feit dat dit een richting voor voortgezet onderwijs wordt.
- Gebruik van het woord 'school' in de toelichting waar het gaat om het mbo: dan moet het zijn 'instelling'. Graag een check hierop voeren.
- Paragraaf 11 over Toezicht en Handhaving →
 - Laatste zin van eerste alinea: Een (spoed)aanwijzing richt zich rechtstreeks tot het bevoegd gezag of raad van toezicht en beoogt de continuïteit van het onderwijsproces te borgen.
 - Het komt de leesbaarheid van deze alinea ten goede als ook wordt omschreven welke mogelijkheden de gemeente heeft om in te grijpen. Eerder in het stuk worden een paar voorbeelden genoemd.
 - Tweede alinea, over het college B&W als bevoegd gezag van een school: "De aanwijzingsbevoegdheid is in deze situatie namelijk gericht op een overheid in plaats van op het bevoegd gezag of raad van toezicht. De aanwijzingsbevoegdheid dient in een dergelijk geval een aantoonbare toegevoegde waarde te hebben." Dit is niet juist, het zou moeten zijn: *de aanwijzingsbevoegdheid is in deze situatie namelijk gericht op een overheid als bevoegd gezag.*
 - De laatste alinea van paragraaf 11, over de soort maatregelen die met de (spoed-)aanwijzing kunnen worden geregeld is verwarrend, met name het verschil tussen tijdelijk en conserverend. Dit behoeft verduidelijking.
 - Reactie m.b.t. artikel 164 lid 1 WPO en 104 lid 1 WVO: Als M beslist bij een samenwerkingsverband de bekostiging geheel op te schorten en/of in te houden, raakt dat alle scholen voor so/vso/sbo onevenredig hard omdat zij dan alleen nog maar de

basisbekostiging krijgen. De samenwerkingsverbanden betalen ook de ondersteuningskosten voor leerlingen in het (v)so en sbo. Geheel opschorten bij een samenwerkingsverband is een (te) zwaar middel. Ook al omdat bij de genoemde scholen misschien helemaal geen sprake is van handelen in strijd met de wet. Voorstel is om alleen het deel dat overblijft nadat de genoemde scholen hun aanvullende bekostiging hebben gehad.

En bij de WEC: Als M besluit in te grijpen op de bekostiging van een so of vso, dan zou dat alleen moeten kunnen op de basisbekostiging en *niet* op de aanvullende bekostiging die via het samenwerkingsverband loopt. Immers: het samenwerkingsverband is niet de partij die in strijd handelt in strijd met de wet. Het samenwerkingsverband kan de aanvullende bekostiging dan nog inzetten ten behoeve van de leerlingen die lichte of zware ondersteuning.